

מינהל רפואה

חוזר מס' 43/2000

ירושלים, י"ג אלול, תש"ס
13 ספטמבר, 2000

תיק מס' 1/3/3 א'

אל : מנהלי בתי חולים כלליים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
איגוד רופאי העיניים
איגוד האופטומטריסטים

הגרון: בדיקת כושר ראייה לנהגים

בהתאם לבקשת אגף הרישוי במשרד התחבורה והמכון הרפואי לבטיחות בדרכים הננו להביא לידיעתכם הנחיות מקצועיות לנושא בדיקות כושר ראייה לנהגים כפי שנוסחו וגובשו ע"י איגוד רופאי העיניים, בשיתוף איגוד האופטומטריסטים בישראל, כללים אלה נקבעו והוגדרו בהתאם לתקנה 198 לתקנות התעבורה (המצ"ב).

1. מורשים לבצע בדיקות ראייה לנהגים:

1.1 רופא עיניים מומחה.

1.2 אופטומטריסט מורשה.

2. נוהל ביצוע בדיקות ראייה לנהגים:

2.1 בדיקת חדות הראייה לנהגים, חייבת להתבצע לפי שיטת סגלן, בכל עין בנפרד, בתנאים סטנדרטיים באמצעות מכשיר טיטמוס, שקופית מס' SA-BRL 40. על הנבדק לזהות נכון לפחות 3 מתוך שורה של 4 ספרות לצורך קביעת חדות ראייה של 6/12. יש לבחור לפחות 2 מתוך 12 הסדרות האפשריות בכל זמן על מנת לאמת את הממצאים. הבדיקה תבוצע עם משקפיים או עדשות מגע. לגבי נבדק שאינו זקוק למשקפיים יש לוודא לפני הבדיקה שהוא אינו מרכיב עדשות מגע.

2.1.1. כושר הראייה לא יהיה גרוע מ-6/12 בעין אחת לפחות לגבי מבקש רשיון נהיגה לאופנועים למיניהם (למעט אופנוע מעל 500 סמ"ק), טרקטור, מכונה נידת משא-נוע, רכב פרטי ורכב מסחרי שמשקלו הכולל אינו עולה על 4,000 ק"ג (דרגות רשיון א'-ב', 1,2)

2.1.2. כושר הראייה לא יהיה גרוע מ-6/12 בכל אחת משתי העיניים לגבי מבקש רשיון נהיגה לרכב מסחרי שמשקלו הכולל עולה על 4,000 ק"ג, משא ומשא עם נתמך, מונית ואוטובוס אופנוע מעל 500 סמ"ק, ורשויות לאמבולנס/כבוי אש/חלוץ.

2.2. שדה ראייה:

בדיקת שדה ראייה לנהגים תבוצע בתנאים סטנדרטיים באמצעות נקודות התאורה הקבועות שבמכשור טיטמוס. על הנבדק לסמן בידו את כיוון נקודת האור המוצגת. יש לחזור באופן אקראי פעמיים על כל נקודה (סה"כ 3 נקודות אור לכל עין, במיקום 70 מעלות ו-55 מעלות בשדה הראייה הטמפורלי ו-40 מעלות בשדה הראייה הנזאלי). הבדיקה תבוצע ללא משקפיים גם לנבדקים המרכיבים משקפיים לנהיגה.

2.2.1. שדה הראייה לא יפחת מ-120 מעלות בכיון אופקי בשתי העיניים יחד (זיהוי נכון של נקודה 70 ו-55 באחת מהעיניים ונקודה 40 בשדה הנזאלי באותה עין או נקודה 55 של העין השנייה) לגבי מבקש רשיון נהיגה כמפורט בסעיף 2.1.1.

2.2.2. שדה הראייה לא יפחת מ-140 מעלות בכיוון אופקי בשתי העיניים יחד (זיהוי נכון של נקודות 70, 55 בשדה הטמפורלי ו-40 בשדה הנזאלי בכל עין) לגבי מבקש רשיון נהיגה כמפורט בסעיף 2.1.2.

2.3. בדיקת יכולת זיהוי צבעי תמרוז לכל הנהגים תבוצע בתנאים סטנדרטיים באמצעות מכשיר טיטמוס, שקופית מספר 1 - SCI. על הנבדק לזהות נכונה את כל 4 הצבעים המוצגים בסדרה. יש לבחור לפחות 2 סדרות מתוך 4 אפשרויות.

2.4. יכולת ראייה דו עינית ושליחת ראייה כפולה תיבדק בתנאים סטנדרטיים באמצעות מכשיר טיטמוס, שקופית מספר 1 - SF. על הנבדק לזהות 2 קוביות בכל עין ו-3 קוביות בשתי העיניים יחד. תנאי זה נדרש רק לגבי מבקש רשיון נהיגה כמפורט בסעיף 2.1.2.

לגבי מבקש רשיון נהיגה כמפורט בסעיף 2.1.1. על הנבדק לזהות שתי קוביות בכל עין ושלוש קוביות או שתיים (ולא ארבע) בשתי העיניים יחד. אם הנבדק רואה 4 קוביות עליו לכסות עין אחת בנהיגה.

2.5. לא תעשה בדיקת שדה ראייה בשיטת הקונפרונטציה (ספירת אצבעות).

3. נוהל מילוי טופס הבדיקה:

- 3.1. חובה על מבצע הבדיקה לזהות את הפונה לבדיקה עם "י תעודת זיהוי ופרטי הזיהוי המופיעים בבקשה לקבלת רשיון נהיגה וע"ג התמונה שעל הטופס.
- חתימת מבצע הבדיקה תעיד על זיהוי הפרטים, בהתאם לאמור לעיל. אין למלא טופס ללא זהו הגבקש ובדיקת רישום פרטיו בטופס.
- 3.2. על מבצע הבדיקה לזהות את עצמו על גבי הטופס המיועד לכך רש/ל/18/, סעיף 3, בחתימה וחתימת המזהה את שמו המלא, מקצועו, ומס' רשיונו וכן להטביע את חותמתו על גבי תמונת הנבדק.
- חתימת מבצע הבדיקה על הטופס תעיד על זיהוי מדויק של הנבדק וכן על ביצוע מדויק של הבדיקה בתנאים הנדרשים.
- 3.3. את האבחנה המלאה והמדויקת לגבי כושר ראייתו של מבקש רשיון הנהיגה, יש לרשום בטופס הבקשה לקבלת רשיון הנהיגה טופס רש/ל/18/, סעיף 3, במקום המתאים לכך עם הסמון בטופס (ליד המשפט-תוצאות הבדיקות הרפואיות של כושר הראיה).
- יש לסמן בטופס הבדיקה "עבר" או "לא עבר" לגבי כל אחד מ-4 מרכיבי הבדיקה.

4. מועד ביצוע בדיקת ראייה לנהגים:

- בדיקת ראייה כמפורט לעיל תבוצע במהלך הגשת בקשה ראשונה לרשיון נהיגה וכן לפני חידוש רשיון נהיגה.
5. תחולה: לנוכח העובדה כי לגבי חלק מהבודקים המוסמכים יישום הנחיות אלה יצריך התארגנות ובכלל זה רכישת ציוד מתאים, נקבעה תקופת התארגנות של 6 חודשים מיום פרסום חוזר זה.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה ליריעת הנוגעים בדבר במוסדרם.

ד"ר י. ברלוביץ
ראש מינהל הרפואה

העתק: המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי

המנהל הכללי - משרד התחבורה

יו"ר ועדת ערר לפי תקנה 195 לתקנות התעבורה התשנ"א - 1961

מנהלת אגף הרישוי

מנהלת המכון הרפואי לבטיחות בדרכים

ס/מנכ"ל בכיר תנועה
 רשות לאומית לבטיחות בדרכים
 ראש מטה תנועה
 יו"ר איגוד רופאי עיניים
 יו"ר מועצת האופטומטריסטים
 ס/מנכ"ל בכיר למנהל ולמשאבי אנוש
 ס/מנכ"ל לכלכלת בריאות
 ס/מנכ"ל לתכנון תיקצוב ולתימחור
 ס/מנכ"ל קופות חולים
 ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות
 מנהל אגף רישוי מוסדות ומכשירים רפואיים
 נציב קבילות הציבור
 נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי
 חשב המשרד
 היועצת המשפטית
 ס/מנכ"ל להסברה ויחסים בינלאומיים
 מנהל האגף למדיניות טכנולוגיות רפואיות
 אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד
 ראש שרותי בריאות הציבור
 רופאי מחוזות – לשכות בריאות מחוזיות
 ראש שרותי בריאות הנפש
 מנהל האגף לגריאטריה
 מנהל האגף לרפואה כללית
 מנהל האגף למקצועות בריאות
 מנהלת האגף להבטחת איכות
 מנהל אגף ביקורת פנים
 מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
 מנהל המחלקה לרפואה קהילתית
 מנהל תחום מניגהל ומשק
 מנהל המחלקה לאפרמיוולוגיה
 מנהל המחלקה למעבדות
 מרכזת המועצות הלאומיות
 הספרייה הרפואית
 אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית
 קרפ"ר – צ.ה.ל
 קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
 קרפ"ר – משטרת ישראל
 רכז הבריאות, אגף תקציבים – משרד האוצר
 יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
 יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
 מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
 ארכיון המדינה